

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Joi și Duminecă.

Prețulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu
28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.
Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru făcare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 60.

Dumineca, 8 Augustu 27 Iuliu

1880.

Brasiovu 7 Augustu/26 Iuliu.

Marea fierbere dintre popórele orientale, pare a straplantá si asupra Ungariei. Partidele mai mare cu deosebire sunt in momentul de față agitate si nelinistite, pentru că vedu, că se apropia crisa si se semtu mai multu seu mai puținu in nepotintia de a contrastá torentului, care amenintia atátu de multu interesele maghiarismului. Cei mai curagiosi dintre toti sunt fara invidie Kossuthianii, cari fideli vechiloru traditiuni, voru a fi hotariti a riscá totulu pentru realizarea programei loru de independentia absoluta.

In aceeași proportiune, in care cresce popularitatea si consciintia de sine a partidei stangei extreme, scade curagiulu guvernamentaliloru si alu opozitionaliloru moderati. Organele marelui viziru Tisza au inceputu a-le face matanii Kossuthianiloru audandu atitudinea loru consecenta si conscia de sine. Departe au ajunsu lucrurile, deca Tisza celu pēna acuma neinvinu, isi cautá scaparea intr'o aliantia cu elementele acele extreme, pe cari isi dorea de mandria ale combate cu necrutiare.

Tisza sperēza inca si acuma cā-i va fi posibilu a se sustiené totu prin acelu medilocu, prin care a fostu ajunsu la guvernul, adeca printr'o fuziune a mameluciloru sei cu opozitionalii si se pare că este dispusu a se aliá si cu Kossuthianii, deca ar' poté aduce acolo că pentru vreo doue portoliiuri se imbraciosieze politic'a oportunitatii si se amantie celu puținu pentru unu timpu órecare la efectulu principalu alu programei loru, acceptandu efectulu cu Austri'a. Mai probabilu inse este că d. Tisza, care cunósce forte bine incapatinarea celoru in stang'a extrema, numai de aceea cochetēza cu Austri'a, că se cástige mai lesne pe cei din „opozitiunea intrunita“ pentru planulu fusiunei.

Nu putemu sci, ce se lucrēza pe dupa culise, dar' atitudinea passiva ce-o observa guvernulu factu de Kossuthiani ni se pare in mai multe prietitii suspitiósa. Crede óre Tisza, cā radiemandu pe Austri'a si pe armat'a comuna, va poté in casulu extremu „salvá“ tier'a prin mesuri absolute?

Despra aceea sunt convinsi toti, chiaru si d-lu Tisza, cā partid'a guvernului asia cum se compune actualmente, nu va poté resista asaltulu opozitionaliloru la viitórele alegeri si grav'a intrebare este cā cine va veni atunci la guvernul? Asia numit'a „opozitiunea intrunita“ singura nu este in stare a-si castigá maiortatea in camera, prin urmare mai remane stang'a extrema. Acést'a in adeveru va fi singur'a partida capabila de a luá írenele guvernului in mana si ea poté se ajunga la maiortate deca va atrage la sine elementele liberale din „opozitiunea intrunita.“

Situatiunea se presenta intr'o lumina destulu de osomorita pentru d-lu Tisza si mamelucii sei. Triumfurile, ce le serbéza prin tíera mai pe fiecare ómenii stangei extreme nu sunt de bunu presemnu. Conservativii de dincóce si de dincolo de Tisza au tóta dreptatea de a fi ingrijiati, si unii alții facu responsabili pe guvernulu lui Tisza pentru succesele estraordinare ale independentiloru.

O voce conservativa dela Vien'a se încerca intr'unu articlu alu diarului „Wiener Allg. Ztg.“ cā a capacítá pe Maghiarii din stang'a extrema. Cumu va poté esistá — dice — o „Ungaria independenta“ numai cu 15 milióne locuitori situata intre Russi'a, care ar' luá Galiti'a si intre Germani'a, care ar' luá Austri'a si atacata necontentitu din partea statelor mici de pe peninsul'a balcanica cari voru stá sub curatel'a russésca? Si eata ce mai voiesce se sparie conservativulu nostru Kossuthiani. „Ar' trebui“, le dice elu, „cā scapare in tíera se fia in claru despre aceea, cā nu vointia regelui Ungariei ci numai vointia impe-

ratului Austriei face imposibila o resculare a Slaviloru si a Romaniloru ungari.“

Inse Kossuthianii au o natura buna, ei nu se sparie asia de usioru si sunt cu deosebire surdi pentru ori-ce cuventu de admoniare, ce li se adreseza dela Vien'a. Astfelu lucrurile isi voru luá cursulu loru naturalu. Remasitiile deákiste dela „Pesti Naplo“ s'au si declaratú pentru principiile partidei „independentiloru.“ Oportunistii semtu cā li se clatina pamentulu sub pecióre, ei vedu cā poporulu maghiaru astadi numai pentru ideile lui Kossuth se mai poté inflacará si de aceea se intrecu unii pe alții de a-si documentá simpatiile pentru „Independentii“ si program'a loru.

„Independentii“, mandri de succesele loru si conscii de marea popularitate ce au cástigat'o la poporulu maghiaru, nu se arata nicidecumu dispusi pentru tocméla. Ei respingu atátu propunerile lui Tisza cātu si pe acele ale „opozitiunei intrunita“. „Inzedaru isi dau silintia fidelii lui Tisza, si ai lui Sennyey“, dice „Egyetértés“ „a ne imbiá cu aliantia loru; nu voimu simpatieles loru, nu putemu se lasamu a fi compromitati printr'insii si nu voimu se le facemu serviciulu, de a-i reabilitá inaintea geniului natiunei. Nu ve mai osteniti de geab'a cāci noi — independentii — credemu cā Ungari'a si fara concursulu nostru va ajunge in „Gesammtreich“, deca poporulu maghiaru, nu se va desteptá de cu vreme, spre a vedé unde 'lu duce Tisza si opozitiunea intrunita, si pēna ce poporulu nu va deveni si in fapta, ceea ce este, conformu convinctiunei sale, de multu, — aliatulu nostru.“

Pre candu dlu Tisza a capetatu refusulu acest'a dela „independentii“, cei dela „Pesti Napló“ ascutiau pēna spre ai dá si ei o corfa. Ei respingu propunerea de fuziune a guvernului, cu declararea categorica, cā nu mergu cu Tisza, ci voru fi contra lui, cā se scape tier'a de elu.

Siansele „Independentiloru“ devinu sub asemeni impregiurari totu mai mari, si poté cā viitorulu celu mai de aprópe ne va dovedi, cā poporulu maghiaru e si in fapta aliatulu loru.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Spre a dá nutrementu si mai mare iritatiunei ce a fostu provocata prin afacerea loc. col. Seemann, comitetulu municipalu din Erlau a decisu in siedinti'a s'a dela 1. Aug. de a se adresá cu-o noua reprezentatiune la ministrulu-presiedinte in caus'a stindartului ungurescu. Comitetulu declara intr'unu tonu forte inaspritu cā procederea loc. col. Seemann este precegetata dupa unu planu órecare, deórece densulu a cerutu in doue rânduri departarea stindartului ungurescu. Comitetulu declara mai departe, cā nu a imputernicitu pe nici unu particularu de a 'lu representá in acést'a cestiune si cā astépta o satisfactiune numai dela guvernulu constitutiunalu. Comitetulu dice cā procederea lui Seemann, care de candu s'a reintorsu a ordonatu cā militi'a se sté totu parata, este vatamátore, provocátore si cā causeza mare iritatiune intre locuitori.

In fine comitetulu cere cātu mai grabnic'a resolvire a reprezentatiunei ce-a adresat'o mai inainte in acést'a afacere cātra ministru. — Diarului „Egyetértés“ i se anuntia din Kaposvar: Congregatiunea comitatului Somogy tienuta adi la propunerea lui Emericu Szalay a decisu a adresá o reprezentatiune la dieta in care s'au c'era crearea unei legi, care se pedepsesca pe cei ce voru ofensá emblemele nationale si ide'a de statu ungara cā si pe cei ce au comis crima de les'a Majestate.

Cum se vede afacerea Seemann a produsu si produce mereu mare turburare si sioviniistii nu se voru stemperá pēna ce nu voru provocá vr'unu conflictu mai seriosu. Se poté usioru prevedé, cā unu asemenea conflictu nu va fi nicidecumu in fa-

vórea causei, pe care cetatiani din Erlau se credu datori a-o representá față de loc. col. Seemann. Locuitorii din Erlau credu, cā au sevērsitu unu faptu mare deca, spre essemplu, au arsu in publicu, in gradin'a berariei din Erlau, unu numeru alu diarului „Magyarország“ din Pest'a, fiindu-cā contienea unu articlu mai puținu siovinistu asupra afacerii Seemann. In realitate nu voru dobēdi prin asemeni demonstratiuni decātu numai — ura si istoria ne arata la ce poté duce nutrirea acesteie ure intre poporu si armata. De pe acuma declara foi militare austriace, cā „Militär-Zeitung“, cā agitatiunea diaristiceie sioviniste maghiare si atitudinea unei partide tari, care aplaudēza pe acesti actori suspitiosi va aduce inca lucrulu acolo, cā „soldatulu austriacu se i se ingreuneze multu si se i se faca nesuferita vieati'a in Ungari'a.“

Guvernulu ungurescu tace intr'aceea constantu si lasa cā pasiunile se crēscu din ce in ce mai multu fara a intreveni. Totu guvernulu ungurescu, dice „M. Z.“, va avé se culéga fructele rele ale siovinismului esageratu de astadi.

Cetimu in „Monit. Rom.“: „Dumineca, 20 Iulie, la órele 11 $\frac{1}{2}$ diminetia, Escelentia S'a D. Marcu Dragumis, ministru resiedinte alu M. S. Regelui Heleniloru a fostu primitu la palatulu din capitala, in audientia oficiala cu ceremonialulu prescisu. Excelentia S'a D. Dragumis a avutu onóre a remite M. S. R. Domnului, in presentia D-lui ministru alu afaceriloru straine, scrisorile de creatia care 'lu acredita in calitate de ministru resiedinte alu M. S. Regelui Heleniloru pe langa persón'a Mariei Sale Regale.“

„M. S. R. Domnulu a primitu o scrisóre din partea M. S. Imperatului Germaniei, Rege alu Prusiei, prin care 'i face cunoscutu cā A. S. R. Principes'a Mari'a, soçi'a A. S. R. Principelui Albert, a datu nascere unu fiu.

„Monitorulu“ mai publica decretule domnesci prin care suntu numiti D. Al. Teriachiu ministru la departamentulu de interne si D. V. Conta ministru la departamentulu cultelor si alu instructiunei publice. Pe séma ministerului cultelor si instructiunei publice se deschide unu creditu extra-ordinariu de lei 50,000, pentru inceperea lucrariloru restaurarei catedralei Mitropoliei din Iasi.

Ministrulu de resbelu Slaniceanu a adresatu cātra Domnitoriulu Carolu unu raportu privitoriu la instalarea unei tabere la Tigãnesci. Acestu raportu care a primitu deja aprobarea Mariei Sale Regale suna asia:

„Prea Inaltiate Dómne! Necesitatea de a repara mai tóte casarmele din garnisón'a Bucuresci pe de o parte, si cerintiele instructiei militare, reclamu imperiosu cā trupele din acésta garnisóna si cāte-va corpuri de dorobanti si calarasi invecinate se fia tabaruite sub corturi cu incepere de la 10 Augustu pēna cātra finele lui Octobre, deca timpulu va fi priinciosu. In acestu scopu facēndu a se recunósce o localitate favorabila in apropiere de Bucuresci, s'a gasitu cā terēmulu dintre Crivina si Tigãnesci, dupa malulu stangu alu Ialomitiei, situatu intre calea ferata Bucuresci-Ploesci si intre calea nationala Bucuresci-Ploesci, satisface sub tóte raporturile conditiuniloru militare statistice si igienice pentru asediarea unei tabere. Deca Mari'a Vóstra Regala incuviintēza acést'a propunere, rogu respectosu ami dá Inalt'a aprobare cā se potu luá din vreme dispositiile necesarii pentru instalarea acesteie tabere, care va purtá numele de Taber'a dela Tigãnesci. Sunt, cu celu mai profundu respectu s. c. l.“

O telegrama dela Aten'a, cu dat'a 5 Aug. anuntia cā unu decretu alu congressului ordona mobilisarea armatei grecesce. Greci'a se prepara dér' cu tóta seriozitatea pentru ocuparea provinciiloru ce i s'au adjudecatu de cā-

tra puterile europene. Cu tóte că armarea se face in stilu mare, Grecii o sciu fórte bine, că ei singuri nu sunt in stare a scóte pe Turci din Thessali'a si Epiru, cu atátu mai multu speréza că li se va dá unu ajutoru din partea mariloru poteri.

Despre compunerea ostirei de ocupatiune grecesci i se scrie diarului vienesu „W. Allg. Ztg.“ dela Aten'a urmatórele: Sunt chiamate sub arme 25 bataliône infanteria, unu batalionu avendu 4 companii cu câte 250 ómeni. Se crede că prin inrolarea volunturiloru aceste bataliône se voru inmulti cu cinci si că infanteri'a regulata va constá atunci din 30,000 ómeni. Afara de aceste sunt conchiamate 11 bataliône venatori de munte (Eysones). Patru bataliône cu 15,000 ómeni mai sunt in formatiune. La acestea se adaugu 5 bataliône venatori (Acropoliste). In totalu armat'a de ocupatiune gréca ar' fi la intrarea ei in Tessali'a si Epiru de 70,000 ómeni cu 192 tunuri. Infanteri'a ar' fi armata tóta cu púsci franceze de sistemulu nou. — Asia se presenta fortiele armate grecesci pe charthia, cum voru fi ele in realitate se va vedé déca cumva totu-si ar' avé curagiulu a se incaiera cu Turcii si cu Albanesii.

Resbelulu între republicanii radicali si moderati din Françi'a, între ómenii lui Rochefort si Gambetisti iea din di in di dimensiuni mai mari. Rochefort scrie in diarulu „L'Intransigeant“, care este astadi póte celu mai latitu in Paris, urmatórele:

„Mantuirea Franciei in afara, contra Germaniei, va veni dela Socialismu; acest'a va paralisá planurile principelui Bismarck, si socialismulu ar' trebui se fia prin urmare spriginitu ear' nu urmaritu de cátra guvernulu francesu. Vomú luá póte revansia intr'o di, dér' ocaziunea de a ne revansiá ne va veni chiaru dela Germani'a, si este curiosu, că viitoriulu nostru salvatoru, resbunatoriulu desastreloru nóstre, este tocmai acel'a pe care guvernulu actualu francesu ilu persecutéza pe viatia pe mórte: este socialismulu.“

Dela Vien'a se telegraféza cu dat'a 3 Aug.: In momentulu acest'a se face unu schimbu de idei între poteri in privinti'a atitudinei, ce trebuie se ié in faci'a refusulu Portiei, de a se supune hotaririloru conferintiei din Berlinu. Se dice, că déca Pórt'a reusiesce. dupa cumu pretinde, a essecutá conventi'a Corti relativa la Muntenegreni, puterile voru parasi proiectulu unei demonstratiuni navale in specele turcesci si voru cautá alte medide actiune pentru deslegarea cestiunei grecesci. Se mai dice, că d. Gladstone ar' fi hotaritu, cu séu fara aliati, se silésc a pe Pórt'a a se supune decisiunei Europei. Flot'a anglesa ar' fi insarcinata se impedece transporturile de trupe si muntiuni turcesci.

Scirea, că puterile ar' fi tramisu Portei unu ultimatum in privinti'a Muntenegrului, nu este esacta. Adeveratulu faptu este acest'a: La propositiile puteriloru, Pórt'a a facutu contra-propuneri, in care cere modificatii, cá de exemplu cá orasiulu Dulcigno se remana Turciei. La acést'a, puterile au declarat, că Pórt'a, séu trebuie se essecute asia numit'a conventiune Corti (dela 18 Aprile a. c.) séu trebuie se primésca propositiuniile lor. Dupa scirile sosite aci, Pórt'a in fine este hotarita de a primi propositiuniile privitóre la cedarea Dulcignei si tiermuriloru ei. Prin acést'a, Pórt'a voiesce se faca inutila demonstratiunea floteloru, si se crede, că nici nu se va mai face.

„Vossische Zeitung“ din Berlin a primitu urmatórele informatiuni despre pregatirile de resbelu in Epiru si in Tessalia: „Hidayett-pasia, comandantulu siefu alu trupeloru turcesci concentrate in Epiru si in Tessali'a, desfasiura o activitate de necreditu nu numai spre a mantiene printre Albanesi spiritulu de impotrivire, dér' si spre a organisá legiunile de voluntari si in genere spre a pregati o actiune militara. Douedeci de bataliône de neregulati sunt aprópe pe deplinu armate si organizate. Ele sunt formate dupa districte si sunt tóte comandate de cei mai betrani din triburile lor. Se pare că neregulatii sunt destinati a ocupá defileurile care conduc din Greci'a in Tessali'a si in Epiru. Hidayett pasia a numitu pe Abdul Bey, notabilu albanesu fórte cunoscutu, „comisarulu civilu alu guvernulu pe langa corpurile neregulate.“ Osman-pasia indeplinesce functiunile de siefu de statu maioru in acestu corpu, a carui desfasiurare strategica la fruntaria se va face de la jumetatea lunei lui Augustu.

„Bataliônele regulate continuandu a primi intariri de síése septemani forméza o armata consi-

derabila. Dupa nisce informatiuni venite din isvoru turcescu, acésta armata ar' numerá celu puçinu 30,000 ómeni cu 1600 calareti si 216 tunuri. Mai observati inca, că trupele turcesci sunt fórte bine echipate si ga'a a intrá in campania. Cátu despre lucrarile de intarire, aceste nu se essecuta in fondu de cátu la Art'a si la Lariss'a. Oficiarii din statulu maioru turcu pretindu, că de acumu inainte aceste dóue locuri intarite voru fi greu de luat. In fine mai trebuie se mentionezu incercarea guvernulu de a miduloci o intielegere între Toskii crestini si Albanesii mahometani. S'a oferitu Albanesiloru crestini unu asia numitu „b e s s a“ (juramentulu confederatiunei), care le-ar' garantá „pentru totdeun'a“ paritatea tuturoru drepturiloru cu compatriotii lor musulmani. Pêna acumu aceste negociari n'au ajunsu la nici unu resultatu positivu.

Din Constantinopolu se scrie: „Multime de Valachi, cari locuiescu in Thessali'a si pe partea occidentala a Pindului au luat de curéndu o grava hotarire. Persecutiunile clerului fanaritu contr'a nationalitatiei, scóleloru si clerului lor au inspiratu Valachiloru o ura profunda contr'a Greciloru. La 1867 Valachii reprimara ei singuri cele d'antaiu incercari revolutionare ale Greciloru din Thessali'a. Evenimentele intemperate acum de curendu i-au pusu in necesitate de a luá o atitudine. Sunt câteva septemani de candu principalulu agentu alu propagandei romane, Apostolu Margaritu, omu activu si inteligentu a fostu la Constantinopoli, unde a avutu numeróse intrevederi cu Kadri Pasi'a si Abbeddin Pasi'a, dupa cari a plecatu la Trical'a si Metiovo. Notabilii valachi s'au intrunitu pentru a ascultá noutatile, pe care le aducea Margaritu dela Constantinopoli. Ei au deliberatu multu timpu si au hotaritu se faca cauza comuna cu Albanesii. Scrisorile din Thessali'a anuntia, că acésta hotarire e nestramutata si că in curéndu va fi tradusa prin fapte. Albanesii au arme pentru toti inimicii Greciloru si mai cu séma pentru Valachi. Dervisiu Pasi'a comandantulu militarulu Thessaliei, a plecatu la postulu seu, unde va avé multu de lucru. O parte considerabila din trupele vilaietului Andrianopoli au fostu dirigeate spre Thessali'a si Albani'a de susu.“

Maghiarii si Romanii.

Cetitorii nostri cunoscu fórte bine variatiunile temeii despre „alianti'a Ungariei cu Romani'a.“ „Pesti Naplo“ este unulu din diarele, cari s'au ocupatu mai multu si cu predilectiune de acésta tema. Dilele trecute earasi a pledatu pentru alianti'a dintre Maghiari si Romani sustienendu, că acesti'a au interese comune, deórace au unu inimicu comunu — pe Russi'a. „Pesti Naplo“ voiesce inse că amicitia maghiara se estinda numai asupra Romaniloru din Romani'a si cere dela densii garantii pentru lealitatea lor. „Telegrafulu“ din Bucuresci, unulu din diarele de frunte ale partidei liberale, raspunde intr'unu articlu de fondu lui „Pesti Naplo“. Reproducemu acestu respunsu importantu din cuventu in cuventu fara nici-o observare din parte-ne, pentru-cá cetitorii nostri se cunósca si opinunea Romaniloru de dincolo in cestiunea atinsa. „Telegrafulu“ dice:

„...Diuarele ungare sunt multu mai desperate; ele vedu dejá resbelulu cu Russi'a la portile monarchiei. Astfelu „Pesti Naplo“, unulu din diarele cele mai autorizate din Pest'a, dice, că acestu resbelu, care este apropiatu va fi unu resbelu de viétia séu de mórte pentru monarchia in genere si pentru unguri in particularu. „Câci odata invinsi“, dice elu, „vomú fi impartiti.“ In desperarea s'a, diarulu ungurescu cere dela guvernulu seu se se intielega cu Romani'a si a'si face din acést'a o aliata, cu conditiunea inse că noi se fimu „leali“ si se renuntiamu la dorinti'a ce amú fi avéndu, dice elu, de a ne vedé uniti cu Romanii de peste Carpati.“

„Limbagiulu diarului ungurescu nu póte se ni se para de cátu fórte curiosu din tóte punctele de vedere. Abstractiune facéndu de „dorintiele, ce amú fi avéndu noi“, cumu póte se ni se impuna conditiuni pe cátu timpu ungurii credú, că le-amú poté fi de veri unu ajutoru si de vreme, ce ei vinu la noi? Si apoi, cumu pretindu ei a se intielege cu Romani'a si nu cauta mai antaiu a se impacá cu Romanii de peste Carpati, aruncati de sórte sub corón'a Santului Stefanu? Si la urm'a urmelor, potema noi óre 'mpedicá pe Romanii de peste Carpati de a nu avé si ei dorintie si a le impune se si inabusiesca simtiemétele lor?“

„Déca, dupa cumu sustienú diarele unguresci, unu resbelu cu Russi'a este fórte apropiatu, apoi

potu se fia siguri, că singurulu ajutoru ce 'lu-ar' poté avé va fi din partéa Romaniloru de peste Carpati. Spre a poté inse comptá pe densii ar' trebui se se puna odata pentru totdeun'a capetu persecutiuniloru de totu feliulu, la care sunt espusi din partea autoritatiloru unguresci. Déca Romanii au fostu pēna la 1866 cei mai credintiosii supusi ai Corónei Habsburgiloru, caus'a este, că n'au fostu persecutati intru nimicu; li s'a lasatu limb'a nationala prin scóle, prin tribunale si prin tóte autoritatile comunale. Facut'au si ungurii totu astfelu? Urmat'au si ei aceeași cale? Nici decumu. Prin urmare nici n'au dreptulu a cere, că Romanii de peste Carpati se se sacrifice cu aceeași abnegatiune pentru caus'a ungara in 1880 póte, precumu s'au sacrificatu in 1848 pentru cea austriaca. De simpatia Romaniloru de acolo ar' trebui ungurii se caute a se asigurá mai antaiu, ér' nu de alianti'a Romaniei, care trebuie a ingriji se fia bine cu tóte puterile cele mari si care va luá la trebuintia atitudinea aceea, pe care o va crede mai corespunditóre cu interesele sale.“

„Ungurii, la 1866, că se ajunga la dualismu, au tradatu in batali'a dela Königsgrätz interesele monarchiei, depunéndu armele. Si cu tóte acestea ei se bucurau si inainte de 1866 de libertati, de cari sunt lipsiti asta-di Romanii, si nu erau espusi din partea autoritatiloru austriace la vexatiuniile de totu feliulu, la care sunt espusi romanii astadi din partea autoritatiloru maghiare. Se nu se crezá, că déca dicemu aceste cuvinte, o facemu din punctulu de vedere de a indemná pe Romani se imitate astadi purtarea Unguriloru din 1868. Nici de cumu, si mai alesu, că nu 'i credemu in stare de o asemenea actiune. Dér' óre celelalte nationalitati, precumu Serbii, Croatii, Boemii, Moravii, etc. cari toti sunt de rassa slava, n'ar' fi in stare să adopte aceeași procedere cá Ungurii? Éca, unde este pericolulu celu mare pentru Austro-Ungaria, si de aceea ar' fi mai nemeritu, chiaru mai inainte de a se ivi vre-unu conflictu, se caute ungurii a se asigurá de simpatiile Romaniloru de acolo, precumu Austri'a umbla a se asigurá de acelea ale celorlalte nationalitatile de sub corón'a s'a, acordandu-le diferite privilegii, pēna si portofoliuri in ministeru. De cátu a se adressá la Romani'a, „Pesti Naplo“ ar' face multu mai bine se indemne pe guvernulu maghiaru a reveni asupra mesuriloru luate in privinti'a introducerei limbei maghiare, ca limba oficiala, prin tóte autoritatile, ba chiaru si prin scólele, pe care Romanii le intretienú cu cheltuiélu lor.“

Respunsulu Portii la not'a colectiva a puteriloru. — Estragemu punctele de capetenia din respunsulu guvernulu otomanu, datu ambasadoriulu la not'a colectiva a puteriloru cu privire la hotaririle conferintiei dela Berlinu in cestiunea regularii fruntariiloru turco-grece. Ministrulu de externe Abeddin-pasi'a dupa o scurta introductiune, in care assigura, că Pórt'a a essaminatu cu seriósá atentiune comunicatiunea mariloru poteri, raspunde in modulu urmatoriu:

„De vreme ce a subsemnatu tractatulu dela Berlinu, Sublim'a Pórt'a nu se mai asteptá, că, din caus'a dorintiei pentru rectificarea fruntariiloru grecesci in Epiru si Thessali'a, se primésca dela puterile medilicítóre o propunere, care se aiba de obiectu, cedarea unoru tieri, care apartienú Albaniei, precumu si a intregéi Thessalii, adica a intregéi vái a Peneului cu ambele sale puncte, o cedare, care ar' constá intr'o aneclare la regatulu grecu a unui teritoriu, care este pe jumetate atátu de mare cátu intinderea actuala a acestui regatulu. In mentionat'a Nota, Esc. Loru afirma, că puterile au insarcinatu pe plenipotentiarii lor adunati a conferintia la Berlinu, cá, in conformitate cu modificarile protocolului alu 13-lea, se ficseze o linia care se formeze între Greci'a si Turci'a o buna si solida fruntaria defensiva. 'I pare reu inse Sublimei Porti, că trebuie se observe, că traseulu, care este invitata se'lu primésca, nu indeplinesce nicidecumu aceste conditiuni, intru ceea ce o privece pe ea. De faptu, nimeni nu póte se'i atribue Sublimei Porti ideia séu datorinti'a de a dobéndu o intindere teritoriala cu paggu'a unui altu Statu. De aceea o buna si solida fruntaria defensiva ar' trebui se aiba de scopu de a asigurá pe Sublim'a Pórt'a contra unoru asemene aspiratiuni vatamatoru ei. Importantele positiuni strategice, pe care conferinti'a dela Berlinu le-a acordatu Greciei, spre esemplu Mezzovo, positiuni de o mare valóre militara pentru comunicatiunea cu Albani'a de jos, ar' espune provinciile limitrofe la nisce ata-

ri fația, cu care Pórt'a ar' fi nepotintioasă. De altminterlea Sublim'a Pórt'a, tocmai avându în vedere scopulu defensivu, nu pôte se'si esplice de ce conferintia a adoptatu de partea Epirului thalwegulu Calamei, pe candu de partea Thessaliei, în scopu de a urmă thalwegulu Peneului, a intinsu frun- tura pēna pe cōmele pantei de nordu a Olympu- lui. Sublim'a-Pórt'a se marginesce la aceste pu- nte observatiuni, intru ceea ce privesce partea strategica a traseului propusu de conferintia."

Privita din punctu de vedere politicu, reali- zarea proiectului acestui traseu, ar' avé de conse- cūntia mari greutati si ar' impune Sublimei Pórt'i nesce sacrificii, caror'a i este peste potintia se se supuna. De faptu, cumu 'i-ar' fi cu potin- tia se consintia la cedarea Ianinei, pe care, Alba- nesii, cari dupa esemplulu celorlalte nationalitati de imperiului se considera, cá o rassa propria si mai pučinu interessanta, cá ele, au privit'o în tati timpii, cá o capitala a Albaniei de josu si a arei posesiune ei o apera, dupa cumu se scia, cu cáta indaratnicia? Nu este óre vediatu, cá, déca Sublim'a Pórt'a s'ar' decide se sacrifice unu orasiu de importantu din tóte punctele de vedere, cést'a ar' avé de consecintia serióse complicatiuni, prin care s'ar' compromite pacinic'a essercitare a autoritatii ei în acésta parte a Turciei européne? Va fi óre cu putintia Sublimei Pórt'i se isgonéscă Albanesi si din alte tienuturi, si mai alesu din localitatea Ceamur, care este esclusivamente locuita de Albanesi mahomedani? Si de partea Thessaliei Pórt'a nu s'ar' aflá în façi'a unoru greutati de o mai mica importantia."

Acu ministrulu de esterne otomanu Abeddin- pasia arata, cá Larissa este unu orasiu locuitu mai totu de mohamedani si incungiuuratu de sate mohamedane si cá cedandu-se Lariss'a Greciei, locuitorii musulmani ar' emigrá si astfelu s'ar' ruiná acestu orasiu. Mai departe se provóca ministrulu turcescu a line'a de fruntarii ce a recomandat'o d. Wad- dington, prin care se escludea cessiunea cátra Gre- cia a tienutului Ceamur. Responsulu se termina prin declararea, cá Inalt'a Pórt'a din preventia cátra poterile amice, este dispusa a face órecari concessiuni regatului elinu si a se intielege cu po- terile spre a aduce o indreptare satisfacátore si de- finitiva în cestiune. Inalt'a Pórt'a, provocandu-se a suveranitatea s'a dá espressione sperantiei, cá terile voru recunósce dreptulu ei, de a luá parte definitiv'a fixare a granitiei spre Greci'a si cá voru apretia motivele, pentru cari punu pe Pórt'a a necesitate, cá se conserveze Ianina, Larissa si alte localitati cu-o poporatiune musulmana. În fine Abeddin-pasia róga pe poterile medilocitóre, cá se inevoiesca a imputernici pe reprezentantii loru din Constantioopolu, a se intielege cu Pórt'a spre a fa- cilitá negociarele asupra fixarei definitive a liniei de fruntarii.

Caus'a agrara ardeléna în diet'a maghiara.

(Urmare.)

Bokross referentulu: Din intrég'a espunere a dlui dep. Cosma m'am convinsu cá acele cause de regulare a poses- siunii ce le a prevediutu în Ungari'a, i preocupă ideile si vederile. În Transilvani'a lipsesce cu deseversire acea specie de regule urbariale, care în Ungari'a este speci'a principala a regularii, la noi nu se potu nici macaru introduce lucrari pregatitóre fara de a deslegá mai antaiu cestiunea juri- dica. În Transilvani'a sunt trei feluri de casuri. Mai antaiu processele urbariale singuratice care, cá unele processe de posesiune independente nu stau nici în cea mai mica legatura cu regularea, asia cá se termina sute si mii de processe urbariale pentru cessioniu séu teritorii urbariale singu- ratice, se aduc sentintie si se esecuta, fara cá acelea se se aduca în legatura cu regularea urbariala, cu comassarea ho- tarului intregu, séu cu segregarea hotarului comunu. A le aduce pe aceste într'unu necsu organicu cu regularea urba- riala nu insémna nimicu în Transilvani'a, e o retacire neac- ceptabila. A dou'a specie de casuri ce obvinu în Transil- vani'a e impartirea teritoriilor comune, segregarea urbariala acolo unde la teritoriulu comunu au participatu numai fostii proprietari si fostii iobagi; si alu treilea casu segregarea acolorasi teritorie comune sub titlulu de proportionare a fostu acolo, unde a- lura de fostulu proprietariu si de iobagii sei au participatu cu desosebire nobilii, Secuii si Sasii. A asemená si a face pa- ralela între aceste trei proceduri, si a le apretia dupa ace- laasi norme, dupa care se apretieza regularea din Ungari'a, este imposibilu.

La noi nu se potu incepe lucrari pregatitóre cu pri- vire la segregarea urbariala a teritoriilor comune înainte de a se decide comuniunea urbariala pe acelu teritoriu cá cestiune juridica.

Totu acést'a se pôte dice si despre cestiunile de pro- portionare, pentru-cá, a face lucrari pregatitóre cu privire

la unu teritoriu, înainte de á fi statoritu judecatori'a, cá a- celu teritoriu de facto et de jure e obiectu de folosintia co- muna pentru un'a séu mai multe comune, séu pentru locui- torii singuratice, acést'a în genere nu are nici unu sensu, fiindu-cá la noi obiectulu procedurii nu este complectarea urbariala (urbéri rendbeszedés) va se dica unu conceptu, care se pôte justificá cu date sigure, ci este esecutarea faptica a segregarii obiectului resoltitu deja de jure. Deci rogu pe on. camera se primésca capitlulu propusu de co- missiune.

Urmandu votarea amendamentulu propusu de P. Cosma cade.

Parteniu Cosma: Onorata casa! N'am ce face, si nu- mi pasa nici déca voi remané numai singuru cu parerile mele, dér' sum convinsu cá timpulu va constată cá eu am avutu dreptate.

Precum mi-a inputatu dlu referentulu cá pentru aceea am facutu propunerea precedentă, cá nu cunoscu referintiele de posesiune în Transilvani'a, tocma asia potu se-i imputu eu, cá densulu pentru aceea n'a aderatu la propunerea mea, pentru cá nu cunósce referintiele de posesiune din Ungari'a. Se'mi credeti inse cá tóte referintiele din Transilvani'a sunt si în Ungari'a, parte sub aceleasi numiri parte sub altele.

Sunt si la noi lazuituri si ocupatiuni cá si în Tran- silvani'a, sunt si la noi prestatiuni rescumperabile cá si în Transilvani'a, de si sub altu nume, sunt urbarialisti, sunt di- leri, segregari de pasiuni si de paduri etc. tocma cá si în Transilvani'a. Diferintia este numai acea, cá pentru consta- tarea urbarialitatiloru Ungari'a se folosesc de Urbariu, care este fórte defectuosu, pre candu acést'a cestiune în Transil- vani'a se desléga mai usiqru si fórte simplu pe bas'a legei materiale si a datelor de desdaunare, si cu tóte aceste în Ungari'a este suficienta o actiune si o sentintia cá pe bas'a lucrariilor pregatitóre se se resólve deodata tóte cestiunile dupa natur'a lor, din aceeasi sentintia vede fia-care indi- vidu ce'i compete si ce are de implinitu?

Nu este de lipsa dér' nici în Transilvani'a cá pentru diversitatea naturii referintieloru, si pentru multimea persón- neloru interessate în aceeasi comuna, se se face în locu de unulu sute si mii de processe, cari cu enormele lor spese seracescu pe bietii incti si consuma averea actoriloru, cá-ci tóte aceste s'ar' poté resolti si în Transilvani'a cum se res- olvescu în Ungari'a.

Trecédu la obiectu, eu nu consideru de corectu titlulu acestui capitlu nici chiaru din punctulu de vedere alu siste- meii urmate în proiectulu de fatia.

Titlulu este: „Procedur'a ce este a se urmă în pro- cessele singuratice, precum si în actiunile de segregare ur- bariala si de proportionare."

Eu nu sciu on. Casa, déca este vr'unu processu, în care se nu existe actiune, s'au déca este vr'o actiune cá se nu intentioneze a servi de basa la processu; dupa acestu titlu inse trebe se existe si de aceste.

Titlulu capitlului III este „Permissibilitatea comassarei", prin urmare titlulu acestui capitlu ar' trebui se fia: „Per- missibilitatea regularei de posesiune si a proportionarii", cá-ci numai despre acestea se tractéza într'insulu.

Fiindu cá precum vedu în acestu proiectu comassarea se separéza de regularea posesiunii si de proportionare, si cá în privintia permissibilitatii comassarei este provisiune mai la vale, éra în privintia permissibilitatii celorlalte doue specii nu se provede nicairi, se imi ian voia a propune cá titlulu acestui capitlu se se stabilésca astfelu: „Permissi- bilitatea regularei de posesiune si a proportionarei."

Bokross refer.: Diferintia regularii de posesiune în Transilvani'a si Ungari'a este aceea, cá în Ungari'a regu- larea consta din intregirea sesiuniloru urbariale ce sunt sta- torite în Urbariu, respective din manipularea teritoriului ce prisosescu preste sesiunea urbariala sub titlulu de remanentii (Cosma: Numai atátu?); în Transilvani'a lipsesce acestu conceptu, care e scopulu principalu alu regularii. (Cosma: Cu atátu mai multu pentru Transilvani'a!) Intregirea ses- siunii si apretierea remanentieloru preste sesiunii, acestea lipsescu, acestea formédia esenti'a regularii în Ungari'a.

Deci despre cestiunea acést'a nu mai vorbescu, inse în cátu pentru amendamentu trebe se observu, cá de óre-ce în Transilvani'a sub conceptulu regularii de posesiune, vinu mai multe casuri, cari dupa natur'a referintieloru de acolo trebe apretiate separat, cá processe singuratice de proprie- tate, de si esenti'a si dispositiunile capitlului într' unu n'ar' suferi primindu-se titlulu asia precum ilu propune d-lu deputatu, totusi tecstulu redigeatu de comisiune coresponde mai nimeritu nomenclaturei adeverate. Ve rogu deci se-lu primiti.

Presidiulu pune testulu comisiunii la votu si se primesce.

Urmédia § 3.

„In causele urmatóre si anume:

a) în actiunile urdite în terminulu legalu preclusiv si pēndente inca, pentru natur'a alodiala, de ereditate secuiesca s'au urbariala a sesiuniloru singuratice séu a partiloru de

sessiune, pentru restitúirea ocupatiuniloru si rescumperarea lazuiturilor:

b) în actiunile pentru rescumperarea prestatiuniloru res- cumperabile;

c) în actiunile pentru permissibilitatea segregarii urba- riale, a padurilor, pasiuniloru si trestisieloru;

d) în actiunile pentru sistarea folosintieloru de lemna- ritu, ghinderitu, pasiunatu si trestieritu, care s'a esercitatu pēna acum pe nedreptulu sub titlulu urbarialu; în fine

e) în actiunile pentru permissibilitatea proportio- narii —

pertractarea se tine dupa circumstantiele processului séu la tribunalulu séu în façi'a locului, o conduce judele per- tractatoru esmisu dintre membrii tribunalului, care e indato- ratu a încercá înainte de inceperea pertractarii o impaciuire între partide si a insemná rezultatulu acesteia în proto- colu. —

În casu daca impaciuirea nu succede, judele pertracta- toru ia la protocolu alegatiunile partidelor, în casulu unei necesitati motivate incuviintiédia amânarea ceruta si defige unu nou terminu si dupa incheierea alegatiuniloru, déca mai afla de lipsa pentru lamurirea lucrului, pôte pune partide- loru intrebari si responsurile lor le ia protocolu.

Déca partidele se provóca la martori, judele pertracta- toru, — daca crede cá e de lipsa pentru deciderea causei si déca e cu potintia — 'i asculta la momentu, déca se ivesce necesitatea unei oculatiuni s'au estimari o face, in- duce depunerile martoriloru, respective repertulu si opiniunea esertiloru în protocolulu de pertractare, si substerne caus'a tribunalului.

Dupa pertractarea terminata în acestu modu urmédia la casu de lipsa recuirarea din oficiu a datelor oficiale si cu deosebire a conscriptiunii din 1819/20, a tabelelor de con- tributiune dinainte de 1848 si a datelor referitóre la des- daunarea urbariala din partea statului, eventualu incusitiune judecatorésca continuativa, la care judecatori'a pôte pro- curá si alte dovedi afara de cele produse din partea par- tidelor.

Nicolau Strevoiu: Onorata Casa! § 3 din proiectulu de lege ce se afla în debatare, enumera acele actiuni, cari vinu a fi pertractate dupa procedur'a ce-o urmédia acestu proiectu.

Din aceste actiuni, actiunea prevediuta sub p. d) alu §-lui 3 o tînu nu numai superflua, dér' chiaru si stricatiósa si periculósa.

Acést'a actiune care are de scopu a delaturá acele fo- losintie urbariale, de lemnaritu, pasiunitu si trestisiu, pe cari fostii urbarialisti le-au folositu pēna acum fara nici unu dreptu, este de prisosu din acea cauza, fiindu cá acestu scopu, acést'a cestiune, se pôte resolti fórte bine prin actiunea prevediuta sub p. c) din § 3 adeca prin actiunea de segregare a paduriloru, pasiuniloru si a trestisieloru.

Se intielege de sine, cá segregarea de paduri, pasiuni si trestisiuri în sensulu legiloru urbariale se admite numai în acelu casu, déca se constată, cá fostii urbarialisti au e- sercitatu asupra obiectelor din cestiune unu dreptu justificatu prin lege; prin urmare, indata ce în decursulu procedurii s'ar' constata, cá respectivii urbarialisti au folositu numitele servituti fara nici unu dreptu, segregatiunii nu i se va dá locu si prin resolvirea cestiunii de segregare servitutile nein- dreptatite ipso facto se voru delaturá, fara cá se mai fia ne- cessaria actiunea prevediuta în § 3 lit. d).

Dér' acést'a actiune este si stricatiósa, ba chiaru peri- culósa, antaiu pentru-cá inmultiesce processele urbariale si este de temutu cá spessele cele multe processuale voru ruiná poporulu, care si asia este cam seracu, alu doilea fiindu-cá acea actiune pôte dá ocaziune la multe abuseri.

Dupa cum am aretatu mai susu, actiunea pentru dela- turarea folosintieloru si servitutiloru neindreptatite este ces- tiune prealabila a cestiunii de segregare, prin urmare sen- tinti'a adusa asupra actiunii prevediute în p. d) § 3 va face la totu casulu prejudiciu asupra sentintiei ce se va aduce asupra actiunii prevediute în p. c) § 3 adeca asupra sentintiei de segregare.

Sub asemenea impregiurari este de temutu, cá unii din- tre proprietarii mari séu fostii domni proprietari prin processe de categori'a prevediuta în § 3 alinea d) voru scóte pe fostii urbarialisti din folosintia de paduri, pasiunitu si trestisiu, esercitata în linisce pēna aci, si astfelu în detri- mentulu fostiloru iobagi voru prejudecá sententieloru de se- gregatiune. Sunt inse de parere, cá si interesele de statu reclama, cá poporulu tieranu se fia aparatu în contra ori- carei scurtari neindreptatite, de óre-ce asia credu, cá nu zace în interessulu nici unui statu, de a avé o classa de tierani ruinati si necapabili, de a suportá greutatile statului.

Deci fiindu-cá actiunea prevediuta în § 3 p. d) pe de o parte este de prisosu, éra pe de alta parte pôte deveni periculósa, propunu stergerea acestui aliniatu.

(Va urmă.)

Dela sinódele eparchiali romane gr. or.

(Urmare din Nr. 57.)

In sedinti'a a VI-a ținuta in 2/14 Maiu d. a. s'au desbatutu propunerile comisiunei bisericesci relative la acoperirea speselor scaunelor protopresbiterali chiamata in viétia prin §§. 31—37 din statutulu organicu. Comisiunea fixéza spesele acestoru scaune la 300 fl., 250 fl. si 200 fl. Sinodulu delaturandn tóte contrapunerile ivite primisce pe acelea ale comisiunei bisericesci. Dupa resolvarea mai multoru petitiuni se pune in discutie raportulu comisiunei pentru chei'a de impartire a fondurilor comune. Acésta comisiune propune urmatoriulu proiectu de conclusu: Sinodulu eparchiei Caransebesiului este invoitu, cá impartirea fondurilor comune dieceselor Aradului si Caransebesiului adeca: a fondului bisericescu, a fondului scolaru si a fondului de pensiune, a fondului Balla, a fondului Raiacici se se facea in proportiunea de $\frac{2}{5} : \frac{3}{5}$. adeca dieces'a Aradului se ia 3 parti din 4 era a Caransebesiului 2 parti din 5. Totu in acésta proportiune au a se imparti si celelalte pretensiuni comune ambelor diecese. Sinodulu primindu propunerea comisiunei insarcinéza cu indeplinirea ei o comisiune de 6 persóne alésa in persónele dloru: Fil. Musea, Nic. Andrieviciu, G. Ioanovicu, Stef. Antonescu, Iuliu Petricu si Ar. Damaschinu.

In sedinti'a a VII ținuta in 3/15 Maiu, se pertractéza raportulu comisiunei bisericesci asupra raportului generalu asternutu de consistoriulu diecesanu, cá senatu bisericescu pe anulu 1879. Din acestu raportu se constata, cá poporatiunea diecesei in 1870 a fostu de 348,424 de suflete, pe candu in 1878 a fostu de 349,153 de suflete; se constata deci unu scadiamentu de 629. Raportulu nu ne spune inse, care este caus'a acestui scadiamentu. In anulu 1879 s'au botezatu 14433, au reposatu 11506 deci resulta unu plus de 2927 in favórea botezatorulu. S'au cnumatu in 1879 3562 de parochi, cu 113 mai multu decâtu in 1878. Pe intregu teritoriulu diecesei au fostu 40383 de case locuite de credintiosi gr.-or. Au trecut la religiunea gr.-or. 68 de suflete; érá la alte religiuni au trecut 52 gr.-or. Numerulu concubinatarulu la finea anului 1879 a fostu de 2967 de parochi. Acestu numeru ne arata, cá moralitatea populatiunei romane in Banatu nu sta tocmai brilliantu.

Comunitati bisericesci s'au aflatu la finele anului 1879, 343 cu 319 biserici si 5 capele; parochii provédute cu sessiuni de pamentu au fostu 473. Personalulu cultulu consta in 9 protopresbiteri, 1 administratoru protopresbiteralu, 382 de parochi si adm. parochiali, 40 de capelani si 3 diaconi, preste totu 434 de persóne preotiesci. Institutulu teologicu din Caransebesiu a avutu 32 de teologi, carora le-au propusu studiile necesarii 3 profesori, 1 cantoru le-a propusu cantarile rituali si tipiculu si in fine unu professoru de musica le-a propusu music'a vocale. Cu finea anului 1879 au absolvatu 17 clerici. La senatulu bisericescu in decursulu anului 1879 au incursu 1059 de esibite, cari tóte au fostu resolute. Restulu sedintiei a fostu ocupatu cu desbaterea, ce a provocat'o impregiurarea, cá d-lu Episcopu n'a intaritu alegerea de asessoru in consistoriu a preotulu Pavelu Muilescu. Sinodulu audiendu motivele neintaririi a hotaritu a se face noua alegere. In fine comisiunea esmisa pentru a scontra cass'a diecesana raportéza, cá a aflatu in bani gat'a 3952 fl. 88 $\frac{1}{2}$ cr. si in documente 41412 fl. 86 $\frac{1}{2}$ cr. Tóte cártile aflandu-se in buna ordine propune a-se dá absolutoriu epitropiei diecesane.

Sedinti'a a VIII-a ținuta in 3/15 Maiu d. a. a fostu ocupata cu desbaterea si fixarea budgetulu pro 1881 si cu alegerea consistoriului diecesanu. Budgetulu consta din 4 parti. 1. Budgetulu sinodulu eparchialu este fixatu cu cifr'a de 1800 fl. 2. Budgetulu senatulu bisericescu este preliminaru cu 2550 fl. 3. Budgetulu senatulu scolaru cu 11580 fl. si 4. Budgetulu senatulu epitropescu se cifréza cu 10,900 fl. Intregulu budgetu alu diecesei este deci de 26,830 fl. Budgetulu veniturilor este preliminaru cu 26,760 fl., intre cari este a-se numerá sum'a de 9000 fl., ce-i capeta dieces'a dela guvernulu ungurescu. Comparandu budgetulu cheltuielilor cu alu veniturilor vedemu, cá resulta unu deficitu de 70 fl., pe care consistoriulu crede a-lu poté acoperi cu economiile, ce va cautá a face in decursulu anului 1881. Noulu consistoriu este compusu in modulu urmatoriu: 1. Senatulu bisericescu consta din Filipu Adamu, asessoru ordinariu si Alex. Popovici, as. onorariu. 2. Senatulu scolaru din: Ioanu Ionasiu, as. ord., M. Juica, Dim. Iosof, I. Tempea,

G. Gasiparu si Pav. Iurca, asessori onorari dintre preoti éra dintre mireni: M. Tiapu, Stef. Antonescu, I. Marcu, Nic. Grama, Ioanu Oprea, Const. Radulescu, Stef. Velovanu, Aur. Draganu si F. Hatiegu. 3. Senatulu epitropescu consta din Aronu Damaschinu as. ord.; Dim. Blasiovanu, T. Cioloca, George Lupsia, Ant. Popovicu, C. Tiepea eagu asessori onorari dintre preoti érá dintre mireni: Ioanu Brancovicu, Ioanu Budintianu, Iuliu Petricu, M. Cimponeriu, Tim. Miclea, George Dicu, G. Baiasiu Ioanu Petia si Iuliu Ianculescu. Parint. Episcopu proclama pe cei alesi de asessori consistoriali in senatele scolaru si epitropescu rezervandu-'si aprobarea celor doi asessori alesi in senatulu bisericescu pe sedinti'a proxima.

(Finea va urmá.)

Diverse.

[Albumulu Macedo-Romanu] — Unele din diarele din capitala intrebá mai dílele trecute: candu are se apara atátu de multu asteptatulu „Albumulu Macedo-Romanu“? Dupa informatiunile positive ce avemu putemu afirmá despre acestu „Album“ cá elu se afla deja sub presa; — cá, dupa nemerit'a dispositiune luata de comitetulu respectivu de a se tipari ori-ce articole tramise dupa ordinea alfabetica a autoriloru, pëna in acestu momentu s'a tiparitu pëna la liter'a H; — cáci ilustratiunile, contrariu primei dispositiuni de a se pune tóte la sfërsitul Albumulu, voru fi diseminate in-insusi corpulu acestui Album; — cá, in fine, déca nu s'a tiparitu pëna adi, caus'a este cá, peste asteptarea tuturoru, Albumulu a luatu proportiuni colosale: in locu de 2—3 cóle cá albumulu „Paris-Murcie“ alu franceziloru si „Vindobona“ alu austriaciloru, „Albumulu Macedo-Romanu“ va trece peste 15 cóle de tipariu. Cu tóte acestea, tiparirea lui se urméza cu activitate si indata ce vomu scapa de aceste doue luni de dormitare generala, cu inceputulu lui Septembrie ilu vomu vedé espusu la ferestrele librariiloru si — nu ne indoimu — ocupandu unu locu de onóre pe mas'a ori-carui romanu cu sentiu patrioticu.

[Unu trenu bombardatu cu sloi de ghiatia.] Gazet'a de Timisióra anuntia, cá trenulu, care plecase spre Bazias Sambat'a trecuta a fostu surprinsu pe la 10 óre nóptea intre statiunile Deta si Moraviti'a de-o grindina teribila, cá si care nu s'a mai pomenitu. Vagónele erau deodata bombardate de sloi de ghiatia in marimea pumului, cari sparsera tóte ferestrele si intrara in vagóne lovindu si ranindu pe pasagerii inmarmuriti de spaima. Asia de vehementu a fostu ataculu acestoru bombe incátu au intratu chiaru in sob'a masinei si au stinsu foculu locomotivei, asia cá trenulu a trebuitu se sté pe locu, pëna ce a trecut furtun'a. Passagerii atacati de bombele reci se pitulara sub fotoliurile vagóneloru, cu tóte astea au fostu multi dintre ei raniti. Impiegatii trenulu s'au portatu fórtu bravu, venindu in ajutoriu celoru raniti cu bandagele, ce se aflau la dispositiunea trenulu. O dama tinera a fostu fórtu greu ranita printr'unu sloiu de greutatea unui pundu, care a lovit'o in capu, alti pasageri au fostu raniti mai multu la mani, cu cari isi acoperieau faci'a. In fine foculu fú aprinsu éra cu mare greutate si masin'a se puse in miscare si conduse trenulu pëna la Bazias. Bombardamentulu a fostu atátu de tare incátu vagónele nu s'au mai potutu intrebuintá pentru continuarea caletoriei la Budapesta. Caracteristicu e, cá cei mai multi pasageri ascrieau acestu casu impregiurarei, cá s'a aflatu in trenu unu mortu. Érá cadavrulu directorelui cassei de pastrare din Becichereculu mare Menczer. Se scrie din Moraviti'a, cá grindin'a acést'a a facutu paguba enorma in acelu ținutu nimicindu papusoiulu si viile.

[Scaparea arestantiloru din Tergulu-Ocn'a.] Marti'a trecuta pe la amédi, locuitorii orasiulu Rëmiculu-Valcea au fostu insciintiati prin alarm'a gardei orasianesci, cá in aceea di pe la 8 óre au evadatu din temnit'a dela Tergulu-Ocn'a 31 de arestanti condamnatu la munca silnica pe diferite termene, si pentru a caroru prindere se pornise dejá tóta garnisón'a atátu din Rëmiculu-Valcea cátu si din Tergulu-Ocn'a. Eata cumu se raportéza faptulu „Postei“ din Galati: „Arestantii avëndu vois de a tãrgui la pórt'a temnitiei póme si alte lucruri de mancare, facusera unu complotu, si in acea di esindu in curte, 32 din ei hotáriti fiindu a fugi, au imbrãncitu intr'o parte pe cei 2 soldati care 'i supraveghiau, si ajungendu la pórt'a au desarmatu sentinel'a. 31 din ei au

sters'o la senatós'a, pe candu celu de alu 32-lea 'si-a luatu sém'a intorcëndu-se dela pórt'a. Cei 31 fugiti au fostu imediatu urmariti, si cu tóte, cá aveau lantiuri la picioare, s'au impuscatu 14 din ei, cari au remasu morti pe locu; doi au fostu readusi rãniti, ear' 15 au scapatu insuflandu spaima in locuitorii districtulu.“

(Postirea d-rului Tanner.) Dupa nouile sciri, acestu doctoru a sositu cu fericire la a trei-diecea di de nemancare. Se semte bine si póte se mai dé in dinamometru o lovitura de pumnu care arata 89 chilograme. Este cu tóte acestea nervosu si nu mai voiesce cá publiculu se vie se 'lu védia cá pe o bestia cuvósa. Doctorulu primisce in fiecare di sute epistole, si buchete de flori. Intr'o séra doctorulu Tanner a versatu apă ce beuse si a caditu in sincopa. O masina electrica era acolo gata a 'lu face se 'si revie in simtiri, dér' a revenitu singuru fara ajutorulu ei. Ceca ce preocupa mai multu acumu pe doctorii cari veghiéza asupra lui, este cum se 'lu face se reincépa a luá hran'a incetu si fara periculu candu cea a 40 di se va terminá. O telegrama si mai recenta spune cá d-rulu Tanner este in punctulu de a intrerupe postirea s'a. Vérsa veninu, medicii stau langa densulu cu esenti'a lui Liebig si se intrebú ce va triumfá, natura pré multu timpu violentata séu puterea de vointia a acestui omu care a ajunsu la a 32-a di de nemancare. „B. P.“

Publicare.

Comitetulu cercualu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu, din despartiamentu I alu Brasiovulu si Trei scauneloru isi va ținé adunarea generala Dumineca in 31. Augustu a. c. st. v. in Cernatulul Saceleloru, la care sunt invitati domnii membrii ai Asociatiunei, precumu si agenturile comunale cu colectele loru si in fine toti Romanii bine simtitori.

Brasiovu in 24 Iuliu 1880 st. v.

Ioanu Petricu,
Prot. si Dir. alu Comit.

Publicare de licitatiune.

Comun'a bisericesca gr. or. din Rësnovu dupa ce si-a primitu aprobarile necesarii dela autoritatile mai inalte competente, — in diu'a de 17/29 Augustu 1880 la 10 óre a. m. va vinde prin licitatiune verbala publica, padurea de fagu de pe muntele bisericeci Baiu séu Dihamu aflatoriu Romanu'a districtulu Prahova.

Conditiiunile de licitare precumu si alte esplicari se potu capetá si respectire vedé in scól'a romana de aici, unde se va ținé si licitatiunea.

Rësnovu, in 20 Iuliu 1880.

1—3

Comitetulu parochialu.

Preturile piatiei

din 6 Augustu st. n. 1880.

	Hectolitro.	fl. cr.	Hectolitro.	fl. cr.
Granu	fruntea . . .	9.—	Mazerea	6.80
	midilocu . . .	8.80	Lintea	8.45
Mestecatu	de diosu . . .	8.—	Fasolea	5.80
	6.50	Cartofi	1.20
Secara	fromósa . . .	5.20	Sementia de inu . . .	12.—
	de midilocu .	5.—	„ de cânepa . . .	6.40
Ordiulu	frumosu . . .	4.90	1 Chilo. fl. cr.	
	de midilocu .	4.70	Carne de vita . . .	—45
Ovesulu	frumosu . . .	2.80	„ de rimatoriu . . .	—25
	de midilocu .	2.60	„ de berbece . . .	—30
Porumbulu . . .		5.10	100 Chilo. fl. cr.	
Meiu		6.—	Seu de vita prospetu .	—30
Hrisca		—	„ „ „ topitu . . .	—40

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 6 Augustu st. n. 1880.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	71.95	Oblig. rurale ungare .	94.50
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) .	72.80	„ „ Banat-Timia .	93.50
Losurile din 1860 .	130.75	„ „ transilvane .	94.—
Actiunile bancei nation .	819.—	„ „ croato-slav .	93.25
„ instit. de creditu .	273.20	Argintulu in marfuri .	—
Londr'a. 3 luni	117.50	Galbini imperatesci .	5.50
		Napoleon'd'ori	9.33 $\frac{1}{2}$
		Marci 100 imp. germ .	57.50

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioanu Gótt si fiu Henricu.